

FAKULTA FILDZOFICKÁ
ZÁPADOČESKÉ
UNIVERZITY
V PLZNI

Katedra antropologie

PROTOKOL O HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE posudek oponenta

Práci předložil(a) student(ka): Adam Procházka

Název práce: **Prezentace romské hudby jako součást vytváření romské tradice**

Oponoval (*u externích oponentů uveďte též adresu a funkci ve firmě*):

PhDr. Petr Janeček, Ph.D., Ústav etnologie, Filozofická fakulta, Univerzita Karlova, nám. Jana Palacha 2, 116 38, Praha 1, akademický pracovník – zástupce ředitele

1. CÍL PRÁCE (*uveďte, do jaké míry byl naplněn*):

Cílem práce byl rozbor sociálních mechanismů udržujících stereotyp propojující etnickou skupinu Romů s jejich údajnou „přirozenou“ muzikálností; autor práce se zaměřil jak na problematiku uchopování tohoto stereotypu ze strany majoritní populace, tak ze strany Romů (především těch participujících) samotných; na toto téma provedl etnografii v severočeském Mostě a Obrnicích, tedy lokalitách ve veřejném prostoru také částečně stereotypně spojovaných s romskou populací. Autor práce se ve svém textu dovedně popasoval s poměrně rozsáhlou teoretickou literaturou k danému tématu, která se na fenomén romské muzikálnosti dívá disciplinárním pohledem nejrozličnějších antropologických věd, především sociokulturní antropologie, etnologie, etnomuzikologie a hudební antropologie. Částečně problematičtější je naplnění cíle práce z hlediska etnografie – ačkoli autor provedl pečlivý terénní výzkum, závěry práce se nesou spíše v duchu obecné deskripce nejrozličnějších performancí a lokálních specifik romské muzikality a několika izolovaných ukázek z výpovědí informátorů, popřípadě ukázek z terénního deníku, doplněných o (možná očekávatelné) tvrzení, že jak zkoumaní příslušníci majority, tak Romové samotní stereotyp o „vrozené“ romské muzikálnosti (předpokladatelně) sdílejí. To se autor v závěru práce snaží (z heuristického hlediska možná trochu nešťastně či zbytečně) problematizovat deklaratorní proklamací (opřenu buď o využitou literaturu či její ideologickou konstruktivistickou bázi), že podle jeho mínění tomu tak není (což tvrdí pouze jedna z jeho informátorek, a je demonstrováno příkladem intergenerační transmise v jedné zkoumané romské rodině). I očekávatelné, nepřekvapující či možná nedostačující zjištění je ale podle mého mínění ve vědě potřebné a v důsledku pozitivní; z těchto důvodů tedy považuji cíl práce za splněný, zvláště když k jeho naplňování autor přistoupil relativně pečlivě (viz níže).

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ (*náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh apod.*):

Autor si ke své práci zvolil poměrně náročné téma propojující hned několik antropologických (sub) disciplín. Jak již bylo naznačeno výše, ve svém textu poučeně využívá dostatečné množství odborné literatury k tématu (včetně zahraniční), a to jak teoretické, tak metodologické, jejichž poznatky sumarizuje a kriticky hodnotí. Relativně dobře zvládnutá je i etnografie, tj. terénní výzkum, takže o vlastním autorském podílu jak na teoretické, tak praktické, tj. „vlastní“ části práce nemůže být pochyb. V práci absentují obrazové (či jakékoli jiné) přílohy, což je vzhledem k tématu možná do určité míry škoda; na druhou stranu ale nejsou z hlediska badatelského záměru autora vyloženy nutně.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (*jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů a příloh apod.*):

Práce se na poměry dnešních absolventských (a to nikoli pouze bakalářských, ale bohužel i diplomových, a dokonce i disertačních) vyznačuje nadstandardní formální úpravou, především co se týče její gramatiky a stylistiky týče (a překlepy lze spočítat téměř na prstech jedné ruky). V tomto ohledu jde o práci na dnešní standardy takřka výjimečnou. Zamrzí jen místy ne zcela přesně použitá terminologie (např. „akademické sféry“ – lépe „akademické obory, disciplíny“, pokud hovoříme o etnomuzikologii či etnologii – s. 14) a občasné anglicismy a anglickojazyčné kalky, v nesebevědomých českých sociálních vědách (a těch antropologických zejména) v posledních letech tak oblíbené (např. „literárnost“ – s. 4 – v domácím vědeckém diskurzu znamená něco zcela jiného než „negramotnost“, kterou měl autor zřejmě na mysli; jde o specifický termín literární vědy, používaný již před válkou Romanem Jakobsonem a ruským formalismem). Na místě je možná upozornit i na relativně malý rozsah práce, která čítá (pouhých) 34 tiskových stran.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (*celkový dojem z diplomové práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek apod.*):

Kvalitně napsaná bakalářská práce dovedně sumarizující a částečně i kriticky reflektující relevantní domácí i zahraniční literaturu k problematice (byť předpokládám, že získání znalostí o ní je zásluhou primárně vedoucí práce) s dobře provedenou etnografií; slabinou práce je relativně malé „vytěžení“ dat získaných v terénu, postrádám i jejich odvážnější analýzu či interpretaci ze strany autora, takže práce do určité míry zůstává na rovině deskripce určité situace. Tato určitá nesebevědomost je do jisté míry patrná i v úvodní teoretické kapitole, ve které autor často výrazně podléhá autoritě a díky použité sekundární literatury, což vede k paradoxním situacím, kdy se stejnou mírou pokory a malým kritickým odstupem cituje badatele s diametrálně odlišným konceptuálním pohledem na danou problematiku (typicky např. Jakoubek vs. Davidová). Teoretické a historické části práce ale i tak považuji za dobře napsané a v lecčem možná bohužel i zajímavější než její vlastní praktická část.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (*jedna až tři*):

- 1) Jak autor chápe koncept „performance“ a jak tento koncept (zmíněný v úvodu práce) využívá ve svém textu?
- 2) Jakým způsobem autor využil metodu „zúčastněného pozorování“ ve vztahu k hlavním badatelským otázkám své práce? Je poměrně obsáhle zmíněna v metodologické části práce, ale zdá se, že nebyla nakonec využita. Proč je tedy v práci zmiňovaná?
- 3) Z jakých příčin autor popisuje jako jednu z metod „literární rešerši“ a uvádí ji v kapitole Metodologie vedle standardních metod terénního výzkumu? Tento postup se mi zdá poněkud netradiční; jde o běžný postup v rámci jakékoli vědecké práce, který není v metodologické kapitole nutné zmiňovat.

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA (*výborně, velmi dobře, dobře, nedoporučuji k obhajobě*):

Velmi dobře s možným posunem hodnocení oběma směry v závislosti na průběhu obhajoby.

Datum: 28. 5. 2018

Podpis: Petr Janeček

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta filozofická
katedra antropologie